

PD3 mundtligt

Delprøve 1: Monolog ca. 2 min. og interview ca. 3 min. I alt 5 minutter

Delprøve 2: Beskrivelse ca. 1 min. Interview/diskussion ca. 4 min. I alt 5 minutter.

Delprøve 1

1 Monolog

Formålet med oplægget er at vise, at man kan fremlægge et emne: Det drejer sig ikke om at finde det mest videnskabelige indhold, men om at præsentere emnet struktureret og med en ordentlig udtale. Så spild ikke tiden på at læse svære tekster med svære ord.

Monologen må ikke tage mere end allerhøjst to et halvt minut. Derfor må man vælge omhyggeligt. Det er vigtigt at man bygger sit oplæg klart op. Jeg vil foreslå noget i retning af denne opbygning:

Opbygningen

Indledning

*Introducer emnet: Fx *Jeg skal fortælle om daginstitutioner i DK**

*Fortæl hvilke (allerhøjst 3!!!) punkter, du vil komme ind på: FX : *Jeg vil kort præsentere vuggestuer, børnehaver og fritidshjem. Så vil jeg sige lidt om finansieringen og slutte med fordelene for samfundet.**

- 1) Vuggestuer erbørnehaver....fritidshjem...
- 2) Kommunerne betaler fra 60 til 80 %, det varierer...forældrenes andel er...Pengene går til...
- 3) Og hvad får samfundet så for sine penge? Jo vi får en højere grad af ligestilling mellem kønnene,

Opsamling: Danmark tilbyder altså pasning fra et barn er et halvt, til det bliver ca. 10 år. Det offentlige betaler den største del af regningen, men forældrene bidrager med ca.. Til gengæld for skattekroneerne får samfundet....

Indledning og opsamling skal svare til hinanden og være ultrakorte – men de skal være der.

Indledningens funktion er, at tilhørerne hele tiden er klar over, hvad der skal ske, og derfor forstår oplægget uden at behøve at forstå hvert eneste ord: En enkelt ordvalgs- eller udtalefejl betyder på den måde meget mindre. Desuden minder man sig selv om, hvor man er på vej hen – uden at man behøver at lære udenad.

Opsamlingen viser, at man har overblik over sit stof, ved at man serverer de vigtigste pointer i kortform. Det virker simpelthen bedre end bare at slutte midt i et punkt.

Noterne

Det er vigtigt at oplægget lyder naturligt: dvs. som sætningerne opstår i det øjeblik, de bliver sagt. Det giver en dårlig karakter, hvis man taler som en maskine. Lad derfor være med at skrive manuskript!!!! Skriv stikord ! (Skriv kun enkelte færdige sætninger til indledningen og opsamlingen.)

Sproget

Sproget skal være talesprog: korte sætninger uden for mange skriftsprogsord. Prøv at sige alting med ord du kender i forvejen, og brug kun de helt nødvendige fagudtryk (og få en dansker til at udtale dem for dig).

Træning

Øv dig mundtligt og optag dig selv. Prøv mange gange til tiden passer, og til du har sagt alting på flere forskellige måder. Lær ikke uden ad!!!!

Plant spørgsmål!

Efter oplægget skal eksaminator stille spørgsmål til dit oplæg. Overvej, hvordan du kan hjælpe med det. Taler du om fordelene ved børneinstitutioner, så antyd, at der selvfølgelig også kan være ulemper: så bliver du nok spurgt, hvad det kan være. Eller sig undervejs: *Og det er jo tankevækkende:* Så bliver du nok spurgt hvorfor.

2 Interview

Under interviewet spørger eksaminator til monologen. Man skal her vise, at man forstår spørgsmålene og kan svare relevant.

Hvis man ikke forstår et spørgsmål, er det bedre at sige: *"Undskyld, men det forstod jeg ikke helt, kan du sige det igen?"* eller *"Mener du, om.....?"* end at begynde at svare ud i luften. Så viser man i det mindste, at man kan håndtere en situation, hvor man ikke kan svare, uden at ødelægge kommunikationen. Og husk at du ikke er til eksamen i viden, så det er helt OK at sige: *"Det ved jeg faktisk ikke, men jeg tror..."*

Svarene skal holde sig til sagen, og derfor er det klogt ikke at svare for langt. På den anden side viser *"Ja!"* eller *"Nej!"* ikke, at man kan tale i sætninger.

Delprøve 2

Du får et ark med et emne og to billeder, der illustrerer det. Du har ti sekunder til at kigge på billederne. Husk, at det er overskriften, der giver emnet.

Første opgave – 1 minut: belys temaet og aktivér ordforrådet

Den første opgave er at tale om billederne i forhold til emnet. Her skal du aktivere dit ordforråd til emnet. Pas derfor på med sprog, der kun peger på billedet: *"Det er en svær situation!"* *"Det er heller ikke godt, det der!"* – På måde får du brugt meget få ord og vist meget lidt af, hvad du kan. Brug ordene for det, som du ser: *"Det er ikke godt at blive forstyrret midt i sit arbejde, det giver stress", "Det kan også give stress, når man holder i kø på motorvejen."*

Anden opgave – 4 minutter. Dine synspunkter og argumenter

Den anden opgave er en slags diskussion: Eksaminator stiller dig 2 spørgsmål.

Det første spørgsmål inviterer dig til at sige, hvad du mener om emnet og hvorfor. Og det andet beder dig diskutere en problemstilling inden for emnet.

Typisk ved at spørge efter fordele og ulemper ved et forslag.

Perspektivet løfter sig gennem spørgsmålene: Fra din mening og til et samfundsperspektiv (der kan omfatte hele verden).

1. Kvinder tjener mere end mænd, hvorfor tror du, det er sådan?
(Sådan har det været traditionelt, og det ændrer sig kun langsomt)

2. For at opnå mere ligestilling på arbejdsmarkedet kan bestyrelser for virksomheder beslutte, at man vil ansætte flere kvindelige ledere. Hvilke fordele og ulemper mener du, der kan være ved en sådan beslutning?
(En fordel kan være, at pigerne får flere rollemodeller at spejle sig i, så man efterhånden får en bedre balance på arbejdsmarkedet. Men det kan være en ulempe for en kvindelig chef, hvis hun er blevet chef, fordi hun er kvinde, og ikke fordi hun har de bedste kvalifikationer.)

Det er vigtigt, at man følger med op, når perspektivet løfter sig. Det vil sige, at man ikke begynder at tale om, hvor mange par sko en kvinde kan købe sig som chef, men om fx kvinders rettigheder og muligheder i samfundet.